

Novice.

legar (tifus), grižo (disenterijo), epidemsko otrpenje tilnika, porodniško mrzlico, legar z marogami, koze, azijsko kolero, kugo, redicivni legar, gobavost (lepro), egiptijsko vnetje oči (trahom), rumeno mrzlico, vranični prisad (črnnico), smrkavost in steklost ter ugriznine po na steklosti oboleli ali steklosti sumljivih živali kot bolezni, ki jih je treba naznanjati.

Naredba ministra za notranje zadeve z dne 5. maja 1914 razširjuje z zakonitom pooblaščenjem krog teh bolezni, ki jih je treba naznanjati. Gleda ošpic, dušljivega kašja in mumpsa (vnetje ušesne slinavki) določuje namreč krajevno omejeno naznanilno dolžnost, to je ošpic, dušljivi kašelj in mumps, se morajo naznanjati v zdrališčih, kopelih, letoviščih, zimskih stacijah in drugih krajih te vrste, ki jih z razglasom določi politična deželna oblast, dalje te tri bolezni ter rdečice in norice v zavodih in internatih, ki jih deželna politična oblast istotako označi razglasilnim potom.

Naznanilo je moči podati pisemo, ustmeno, brzjavno ali telefonsko; ako se je podalo telefonsko, mora se takoj ponoviti. V svrhu naznjanjanja so se izdale posebne tiskovine (Naznanilo o kužni bolezni), katere pa so dolžni uporabljati le zdravniki in predstojniki bolnišnic, ki bodo te tiskovine dobivali od županstva.

Razen te splošne, nalagata zakon in naredba zdravnikom v gotovih slučajih še neko posebno naznanilno dolžnost. Naznanjati imajo namreč poleg tega vsak pri primer obolelosti ali sumnje obolelosti na škrlatici, difteriji, legarju z marogami, kozah, azijski koleri, kugi ali egiptiškem vnetju oči nemudoma in sicer brzjavno, telefonsko ali, ako se naznanilo tem potom ne more podati, po posebnem selu županu in politični okrajni oblasti, v mestih svojim ustavom politični deželni oblasti. Na enak način je naznaniti županstvu vsak prvi slučaj steklosti.

Naloga župana je, da tudi s strani najkrajšim potom naznani politični okrajni oblasti vsak prvi slučaj ene ravnotvar imenovanih bolezni.

Z enako naglico naznaniti je pri legarju z marogami, kozah, koleri in kugi ne le vsak prvi, temveč sploh vsak slučaj politični okrajni oblasti, v mestih s svojim ustavom deželni politični oblasti. Izjemo gleda te posebne naznanilne dolžnosti uvaja naredba z ozirom na škrlatino, difterijo in egiptiško vnetje oči v onih krajih, ki jih ima dolociti deželna politična oblast, v katerih se te bolezni trajno pojavljajo, kakor je to n. pr. pogosto v velikih mestih.

V takih krajih razglasiti županstvo primernim potom, da ima odpasti ta posebna naznanilna dolžnost.

Glasom naredbe imajo dalje zdravniki s posebnimi tiskovinami (Končno naznanilo) županu naznaniti oddajo bolnika, obolelega za boleznijo, ki jo je dolžnost naznaniti, v bolnišnico, njega preselitev, kakor tudi ozdravljenje ali smrt.

Truplo kraljice Ivane. Iz Prage poročajo: V cerkvi v Melniku so pri restavriranju cerkve našli truplo kraljice Ivane, druge soproge kralja Jurija Podjebradskega.

Frančiškan se bo oženil. Iz Monakovega poročajo: Takajšni frančiškanski pater N. Engelbert Huber se je preselil v Carigrad. Od tam je pisal provincialu, da izstopi iz frančiškanskega reda, ker se bo oženil.

Zrakoplovna tekma. V zvezi s svetovno razstavo v San Francisko 1915 se bo baje pričela 15. maja zrakoplovna tekma okoli zemlje. Razstavno vodstvo je v to svrhu dalo 150.000 dolarjev za darila ter svoto deponirala v banki.

Tovarnar vломilec. Iz Monakovega poročajo: Tu so artilirali tovarnarja Jurija Stubenhoferja kot poglavarja organizirane tolpe vlonmilcev. Med drugimi zločini je izvršil tudi velik vlon pri nekem ritmostru. Pri njem so našli celo skladishe pokradenih stvari. Dva sokrivca so artilirali.

Grozen čin blazne matere. Iz Budimpešte poročajo: Žena poslovodje tovarne „Danubius“, Angela Moser, ki je že dalj časa kazala, da je blazna, je 16. t. m. vzela svojih pet otrok v starosti od šestih let do sedmih mesecev ter jih pometala v vodnjak. Nato je še ona skočila vanj. Triletni sin in sedem mesecev stari dejenček sta utonila, ostale so umirajoče prenesli v bolnišnico.

Stroj za delanje denarja je kupil. Vsakdo hoče hitro obogateti. Receptov je že premnogo. O nekem takem, precej komičnem in nenavadnem poskuštu pripovedujejo ameriški listi. Pri tem ni šlo za nič drugega, nego za čudežni stroj, ki je, kakor v pripovedki, delal iz enega dolarja dva dolarja. Zgodilo se je sledete: Neki Vladislav Filipjak v Chicagu je prišel na policijski komisariat ter prosil službojega komisarja, naj mu pomaga, najti dva moža, ki sta ga na tako zvit način pripravila ob 320 dolarjev. Na poziv komisarjev je Filipjak pripovedoval, da se je pred par dnevi seznanil z dvema možema nedaleč od svojega doma. In kmalu so pili na novo sklenjeno prijateljstvo. Oba prijatelja sta zagotavljala Filipjaka, da se ne bo nikdar kesal tega prijateljstva in da se ju bo vse svoje življenje spominjal. In v resnici mu je drugi dan eden izmed njegovih novih prija-

teljev telefoniral, naj pride v neko hišo na Michiganski cesti, kjer bo čakal nanj. Filipjak je brez odlašanja odšel tja. In ko je prišel v označeno hišo, so ga nenavadno iskreno pozdravili, pogostili, potem so mu prav prijateljsko in zaupno pokazali stroj za delanje denarja. Če se je v stroj vložil en dolar ter se vreteno zavrtelo, tedaj je padel iz stroja popolnoma nov dvodolarski novec. To je Filipjaku neizmerno ugajalo. In ker je hotel hitro obogateti, je izrekel željo, da bi rad kupil stroj. Prijatelja sta bila zadovoljna. In navzlič temu, da bi moral Filipjak dati za stroj pravzaprav petsto dolarjev, sta mu ga prijateljsko prepustila za 320 dolarjev. Filipjak je bil s tem zadovoljen, plačal in potem hitel s strojem domov, ves vesel, kako bo delal iz enega dolarja dva. Ko je prišel domov, je dal v stroj dolar, zavrtel vreteno — in namesto dvodolarskega novca je padel iz stroja isti dolar. Poskusil je to še večkrat, a vedno z istim uspehom. Tedaj se je Filipjaku še le zasvetilo v glavi, da je bil osleparjen. Vsled tega je prosil policijo, naj blagohotno poišče njegova dva prijatelja. Neumnost in hrepenenje po dejanju je ga stalo 1600 kron.

Oficir — morilec. Iz Milana poročajo: V Ljudskem vrtu v mestu Aosta je predvčerajšnjim zvečer poročnik Decoubre ustrelil zdravnikovo soproga Marijo Gallina. Poročnik je bil v vojni v Cirenaki, kjer je bil ranjen v glavi. Od tega časa je bil duševno bolan.

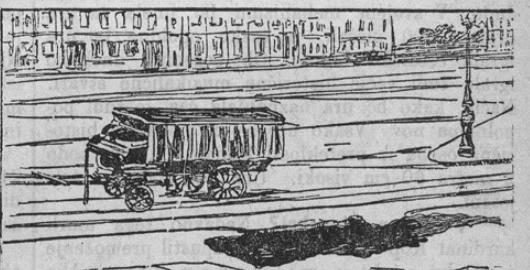
Na smrt obsojen. Porotno sodišče v Tar-novu je na smrt obsojilo kmeta Stanislava Styra. Styra je s sekiro ubil svojo ljubico, da se maščuje zaradi neke alimentacijske tožbe. Istopak je umoril njenega brata in njeno mater, ki sta prihitela na pomoč ter začgal hišo svojih žrtev.

Eksplozija. Iz Petrograda poročajo: V neki celulozni tovarni v Moskvi blizu taganske kaznilnice se je 16. tm. dogodila grozna eksplozija, ki je vžgala vse poslopje. Med delavci je izbruhnila velika panika, ker mnogi niso našli izhoda. Dozdaj so potegnili izpod razvalin štiri mrtve in 14 težko ranjenih. Smrtno se je ponesrečilo baje 25 delavcev.

Španski sleparji z zakladi prijeti. Iz Madrida poročajo: Po dolgoletnem trudu se je oblastim vendarle posrečilo, zaslediti zloglasne španske sleparje z zakladi. Glavni sedež so

Povodenj v Parizu.

Dne 15. junija zgodila se je v glavnem mestu Francoske Parizu velikanska povodenj, ki je zahtevala tudi precej človeških žrtev in je povzročila ogromno škodo. Nastopila je namreč huda nevihta, pri kateri so se oblaki odtrgali. Na raznih krajih mesta udrla je voda na ulice in je tlak pokrila ter velike jame zgrebla. Na trgu Philippe du Roule počil je glavni kanal in voda se je izlila v nastalo jamo. Tam je znašala zemeljska odprtina 150 kvadratnih metrov. Med nevihto poteklo je mnogo oseb v vinsko prodajalno. Ko se je zemlja pogrenzila, vzela jih je seboj. V jamo pa ni mogel nikdo priti, ker je voda kakor velikanski studenec tekla iz razbitih cevi. Na trgu St. Augustine pogrenzila se je istotako zemlja. V nastalo odprtino padel je veliki automobile; šofér in dve v vozu sedeči ženski so pri tej nesreči svoje življenje izgubili. Pa tudi na drugih krajih mesta napravila je nevihta velikansko škodo. Naša slika kaže zgoraj prostor, na katerem se je pogrenzil automobile s 3 osebami. Spodaj pa vidimo trg St. Philippe du Roule, na katerem je prišlo 5 oseb ob življenju.

Der Schauplatz der Katastrophe auf dem Platz St. Augustin, wo ein Droschkenautomobil mit 3 Personen versank.

Der Platz St. Philippe du Roule, auf welchem 5 Personen umkamen.

Schauplätze der Wetterkatastrophe in Paris.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, storil to takoj!

Varčiti pomaga

MAGGI-JEVE zabela

z zvezdo s križcem.

Vsaka še tako redka juha in tudi vsaka slaba goveja juha, ravno tako omake, sočiva in salate zadobe takoj fin in jako dobr okus, če jim pridene samo par kapljic MAGGI-JEVE zabele. Navodilo za uporabo je pridano vsaki originalni steklenici.

Poskusne skleničice po 12 v.

Cuvajte se ponaredb!

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuju.

po 3-, 5-, 6- kron se dobijo v zalogi